

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 21

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 9 oktober 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Toelatingsexamen geneeskunde en tandheelkunde - Deelnemers

Sinds 1997 is het toelatingsexamen een bijkomende, decretaal bepaalde, voorwaarde om in Vlaanderen aan de studies geneeskunde en tandheelkunde te mogen beginnen. In 2019 waren er meer dan 5500 kandidaten geneeskunde, waarvan er zo'n 1500 of 27 procent slaagde. De vrouwelijke kandidaten voor het examen waren in de meerderheid (3748). Traditioneel zijn er meer vrouwelijke kandidaten (zo'n twee derde), maar procentueel slagen jongens vaker voor het examen. Zo was een derde van de mannelijke deelnemers geslaagd, tegenover een vierde van de vrouwelijke deelnemers. Van die geslaagden zijn er 1205 gunstig gerangschikt, iets meer dan 26 procent van de mannelijke kandidaten en net geen 20 procent bij de vrouwelijke kandidaten. Zij mogen de opleiding effectief aanvatten.

Voor het toelatingsexamen tandheelkunde waren er meer dan 1100 kandidaten. Daarvan slaagde 31 procent (346 kandidaten). 291 van hen mogen de opleiding effectief starten. Voor tandheelkunde is het verschil in slaagpercentage tussen jongens en meisjes zo goed als nihil. Bij de mannelijke kandidaten lag het slaagpercentage op bijna 32 procent, amper een procent hoger dan bij de vrouwelijke kandidaten. Ook het percentage gunstig gerangschikten is nagenoeg gelijk (26,5 procent bij de mannen en 26,1 procent bij de vrouwen).

Het gegeven dat jongens doorgaans vaker slagen voor het toelatingsexamen voor arts is niet nieuw en er werd al op verschillende terreinen gezocht naar de oorzaak. Zo zou het niet goed zijn voor het zelfvertrouwen van meisjes om wetenschapsvragen te moeten beantwoorden als ze in dezelfde ruimte zitten als jongens. Soms wordt ook verwezen naar het systeem van meerkeuzevragen, dat in het nadeel zou zijn van mensen (veelal meisjes) die risico's willen mijden. Er kwam een wetenschappelijke analyse van de vragen, maar die gaf geen uitsluitsel.

Wel is het zo dat meisjes ook in het internationale Pisa-onderzoek minder goed scoren voor wiskundige vaardigheden.

Nu komt er een nieuwe databank waarin alle gegevens van de artsenproeven van de voorbije vijf jaar worden gekoppeld aan informatie over secundair en hoger onderwijs. Gehoopt wordt dat analyses op basis daarvan een antwoord kunnen bieden op de vraag waarom meisjes doorgaans minder goed scoren op het toelatingsexamen voor arts.

1. Hoeveel kandidaten schreven zich in voor de toelatingsexamens van juli 2019 en hoeveel namen effectief deel?
2. Hoeveel bedraagt de totale kostprijs van de organisatie van het toelatingsexamen dit jaar? Graag een detailopgave per onkostenpost.
3. Kan de minister meer toelichting geven bij de nieuwe databank en welke onderzoeksvragen daarmee zullen worden onderzocht? Op welke termijn zal dit gebeuren?
4. Welke verklaring kan er zijn voor het feit dat er wel een genderonevenwicht is in de slaagpercentages voor het toelatingsexamen arts, maar dat dit niet speelt bij het toelatingsexamen voor tandheelkunde?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 21 van 9 oktober 2019

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Er schreven zich 6.053 kandidaten in voor het arts examen en 1.296 voor het tandarts examen. Aan het arts examen namen 5.505 deelnemers deel, van wie 1.757 mannen en 3.748 vrouwen. Aan het tandarts examen namen 1.111 deelnemers deel, van wie 317 mannen en 794 vrouwen. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt de gevraagde cijfergegevens van de toelatingsexamens arts en tandarts van 2 en 3 juli 2019 in de bijlage.
2. De kostprijs voor de organisatie van de toelatingsexamens bedraagt 463.683 euro. Uitgesplitst naar onkostenpost:

Organisatie event (zaal, tafels en stoelen, schermen en geluid, veiligheid, kandidatenplatform, verwerking van examens, drukwerk examen...)	304.745
Toezicht tijdens examens	48.938
Opstellen en kwaliteit van het examen	65.666
Commissiewerking	38.321
Werking allerhande (transport, brochure, verzekering, ...)	6.014
TOTAAL	463.683

3. Binnen het Kenniscentrum Onderwijs en Vorming werden middelen vrijgemaakt voor de monitoring van de toelatingsexamens arts en tandarts. Er wordt gewerkt in twee fasen. Fase 1 (tot einde 2019-begin 2020) betreft de analyse van de examens van 2018 met een beperkte scope van onderzoeksvragen. Daarvoor gebeurt een eenmalige datacaptatie uit datawarehouse leerplichtonderwijs. Onder meer de vooropleiding van de deelnemers, geslacht en de gelijkekansenindicatoren worden meegenomen in de analyse. Fase 2 betreft de structurele monitoring Arts-Tandarts. Daarin gebeurt de analyse vanaf 2013-2019 e.v. met een bredere scope aan onderzoeksvragen. De begeleidingscommissie arts-tandarts geeft advies over de monitoring, onder meer over de onderzoeksvragen. Daarmee gaan we in op de vraag van onder meer de Vlor om het nieuwe systeem van toelatingsexamens goed te monitoren. Uiteraard gebeurt alles conform de GDPR.
4. Uit de cijfers blijkt dat er in absolute termen meer meisjes geslaagd en gunstig gerangschikt zijn dan jongens. Dat geldt zowel voor het arts- als het tandarts examen. In relatieve termen zijn er meer jongens dan meisjes geslaagd en gunstig gerangschikt, al is het verschil dit jaar inderdaad klein op het tandarts examen. Vorig jaar was er echter een groter genderverschil op het tandarts examen, en wel in het voordeel van de jongens. Vandaar dat ik geen verregaande conclusies wens te trekken over eventuele genderonevenwichten in de examens, zeker niet op basis van één jaar. De Vlaamse volksvertegenwoordiger haalt het bovendien terecht aan: het prestatieverschil in het voordeel van de jongens is niet eigen aan de Vlaamse toelatingsexamens arts en tandarts. Ook in PISA, TIMSS, peilingsonderzoek wiskunde... - m.a.w. in tests die voornamelijk wiskunde en natuurwetenschappen toetsen - heeft een gemiddeld OESO-land prestatieverschillen

in het voordeel van de jongens. De eventuele conclusie als zouden de toelatingsexamens arts en tandarts jongens bevoordelen en meisjes benadelen, mag dus zeker niet zonder meer getrokken worden. Waaraan het prestatieverschil op dergelijke tests te wijten is, is internationaal nog niet uitgeklaard. In Vlaanderen gaan we de prestaties van jongens en meisjes op de toelatingsexamens de komende jaren alleszins blijven monitoren. Het is duidelijk dat we ons niet op de resultaten van één jaar mogen baseren: de resultaten van 2019 manifesteren zich anders dan die van 2018.